

פרוטוקול מס' 206

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום שלישי, י"ב באדר התשנ"ח (10 במרץ 1998), שעה 12:00

נוכחים:

חברי הוועדה:
סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה
מיכה גולדמן - מ"מ היו"ר
דוד אזולאי
בנימין אלון
זאב בויס
סאלח סלים
ניסן סלומינסקי

מוזמנים:

חה"כ טלב אלסאנע
חה"כ אחמד סעד
חה"כ מיכאל קליינר
עו"ד חנה מרגליות
אביקם בלר
דרור זרם
עו"ד מיכאל אטלן
יהודה קלימי
יוסף ג'ברין
איהאב סבאח
עדנה הירשמן-פרי

- יעוץ משפטי, משרד התעשייה והמסחר
- אגף התקציבים, משרד האוצר
- סגן ראש אגף תיאום, משרד ראש הממשלה
- יעוץ משפטי, משרד העבודה והרווחה
- לשכת השר, משרד העבודה והרווחה
- יועץ לתכנון ערים ואזורים במגזר הערבי, עיריית נצרת
- עיריית נצרת
- מתאמת פעולות מרכז השלטון המקומי

היועצת המשפטית: מרים פרנקל-שור

מנהלת הוועדה: יפה שפירא

רשמה: אירית שלהבת

סדר היום: הצעת חוק קביעת איזור עדיפות, התשנ"ז-1997 (של קבוצת חברי-כנסת).

הצעת חוק קביעת איזור עדיפות, התשנ"ז-1997

היו"ר מיכה גולדמן:

אני פותח את ישיבת הוועדה. יושב-ראש הוועדה, חבר הכנסת סאלח טריף, הודיע שיאחר וביקש ממני להחליף אותו בתחילת הישיבה. אנחנו נדון פה עכשיו בהצעת החוק של קבוצת חברי כנסת, שחבר-הכנסת אחמד סעד עומד בראשה. אני מבקש מחבר הכנסת סעד להציג את הצעת החוק.

אחמד סעד:

אני מציע את הצעת החוק הזאת במטרה לתקן את העוול שנעשה כלפי הערבים. בשנת 1998 נקבע איזורי עדיפות לאומית חדשים שהפלו לרעה את האוכלוסיה הערבית, כאילו הם מחוץ לתחום. לפי הקריטריונים הקיימים לא יכולים הישובים הערביים להיות במסגרת איזורי עדיפות לאומית.

היו"ר מיכה גולדמן:

ואין ישובים ערביים במסגרת זאת?

אחמד סעד:

יש 5, שהם נמצאים על הגבול.

היו"ר מיכה גולדמן:

הם נכנסו לא בגלל שהם ערבים אלא בגלל שהם נמצאים באיזור של קו העימות.

אחמד סעד:

אף כפר ערבי לא נחשב לעיירת פיתוח מכיוון שלא קם אף כפר מאז קום המדינה ועד היום.

זאב בויס:

תשאל את חבר הכנסת אלסאנע כמה כפרים קמו באיזור שהוא גר בו.

טלב אלסאנע:

אף אחד מהם לא מוגדר כאיזור עדיפות א'.

זאב בויס:

האם ישובים ערביים לא קמו מאז קום המדינה?

אחמד סעד:

הם היו קיימים אבל זכו להכרה רק יותר מאוחר. על זה נתווכח אחר-כך.

היו"ר מיכה גולדמן:

אנחנו רוצים להתקדם.

בנימין אלון:

חבר הכנסת ד"ר סעד מבין בדברים האלה גם ככלכלן, אולי תוכל להסביר, אני חוצה להבין ברמה

העקרונית, אתה רוצה שיהיה קריטריון ברור בחוק שקובע מה זה איזור עדיפות, על-פי עקרון סוציו-אקונומי של 60% וכולי, שבעצם ישמיט מהמשלה - מכל ממשלה, ממשלה של שמאל כמו ממשלה של ימין - ישמיט ממנה את היכולת להחליט מה הוא איזור עדיפות לפי המדיניות שלה.

זאב בוים:

בשכונת התקווה שיהיה איזור עדיפות לאומית.

טלב אלסאנע:

בלי שיקולים פוליטיים. השיקול יהיה כלכלי-חברתי ולא פוליטי.

אחמד סעד:

אני מציע קריטריון שיש בו משהו מהצדק החברתי, שבאמת לא יפלה. לפי דעתי רוב ההחלטות של הממשלה מבוססות על עמדה פוליטית ולא עניינית.

בנימין אלון:

זה לא לגיטימי לדעתך?

הו"ר מיכה גולדמן:

במשטר דמוקרטי זה לגיטימי.

טלב אלסאנע:

אבל יש גם החלטות ענייניות.

אחמד סעד:

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה חילקה את הישובים בארץ ל-10 קבוצות על-פי המצב הסוציו-האקונומי. בקבוצה הכי נמוכה מבחינה סוציו-אקונומית יש 14 ישובים, מהם 12 מקומות ישוב הם כפרים ערביים. אפילו אלה שהיו באיזור עדיפות ב' לפני ההחלטה החדשה של הממשלה הוצאו משם. אני יכול לתת לך כמה דוגמאות כאלה.

דבר שני, יש טענה שהחלוקה היא למשל על-פי קריטריון גיאוגרפי. ניקח לדוגמא את נצרת ואת נצרת עילית שנמצאים מבחינה גיאוגרפית על אותה אדמה, באותו איזור. למה נותנים תמיכה רק לנצרת עילית ולא לנצרת?

בנימין אלון:

שלא תהיה אפלייה, אתה צודק. אבל אני שואל אותך שאלה חוצת מפלגות כעת, שלא קשורה לשמאל וימין. אם נגיד נבחרת ממשלה, כמו שהיתה ממשלת רבין המנוח, ויש לה השקפת עולם מסויימת, שהיא לא רוצה לתת להתנחלויות והיא רוצה לקדם את איזור הנגב. זו החלטה פוליטית שלה. גם בלי בעיות סוציו-אקונומיות. ומצד שני אם נגיד נבחרת אחרי זה ממשלת ימין, שמבטיחה לבחרים שלה לקדם את יהודה ושומרון, לדוגמא. האם לדעתך זה פסול? כי החוק הזה פוסל את זה.

אחמד סעד:

עניין השטחים הכבושים זה עניין פוליטי.

בנימין אלון:

עזוב, נדבר על הנגב.

אחמד סעד:

נתנו זכות לממשלה לתת עדיפות לנגב, אני לא אתנגד לזה. הנגב מבחינה סוציו-אקונומי זה המקום הפגוע ביותר במדינה.

בנימין אלון:

לפי ההצעה שלך זה יהיה אסור.

ניסן סלומינסקי:

למה אתה חושב שעדיפות לאומית קשור רק למצב כלכלי קשה? את זה יתן לך מישהו אחר. כשאתה מתגמל בבית-ספר ילד שנניח הגיע ממצב כלכלי קשה, זה לא נעשה במסגרת איזורי עדיפות אלא במסגרות אחרות.

הו"ר מיכה גולדמן:

רבתי, נעשה דיון מסודר. אני מציע שנאפשר לו לדבר מהתחלה ועד הסוף. כל אחד ירשום בצד את ההערות שיש לו ויתייחס בתום דבריו של חבר הכנסת אחמד סעד. בבקשה.

אחמד סעד:

הקריטריון שאותו אני מציע הוא הקריטריון הסוציו-אקונומי. הוא יהיה קריטריון שיעזור מאוד לצדק חברתי. כל המפלגות אומרות שהן רוצות לגשר על הפער, היתה אפלייה מצטברת במשך 50 שנה נגד האוכלוסיה הערבית ויש פער עצום. אם אני אקח את הקריטריון הזה זה יאפשר גם עידוד השקעות הון, זה יאפשר גם לתת יותר בתחום הרווחה, הפיתוח והתיעוש בכפר הערבי. בלי זה הממשלה למעשה אומרת שעמדתה היא לא לפתח שום דבר. זה אומר שהפער ילך ויתרחב במקום להצטמצם.

לכן אני חושב שההצעה הזאת היא לא פוליטית. בסוף כל דבר הוא פוליטי, אבל זה יתרחם משהו לעניין הצדק החברתי נגד האפלייה שמופנית נגד האוכלוסיה הערבית. אם אנחנו באמת חוצים שהמדינה הזאת תהיה מדינה דמוקרטית, היא אף פעם לא תהיה דמוקרטית כל זמן שיהיו בה חוקים שמפלים לרעה חלק מהאזרחים. החוק הזה בא לעזור לכך שתהיה באמת מדינה דמוקרטית שיש בה צדק, שלא מפלה באופן שיטתי בחוקיה נגד חלק מהאזרחים.

הו"ר מיכה גולדמן:

תודה רבה. רשות הדיבור לחבר הכנסת בנימין אלון, בבקשה.

בנימין אלון:

אני מסכים שאנחנו כמחוקקים צריכים להקפיד מאוד שלא תהיה שום אפלייה כלפי אזרחים. זה אסור, לא משנה אם ערבי או יהודי, לכולם. אם יש חוק שמפלה אזרח כאזרח אנחנו צריכים לעמוד על המשמר, למרות ההשקפות הפוליטיות שלי שהן שונות לגמרי מההשקפות של חבר הכנסת סעד.

אבל אי אפשר להתעלם מזכותו של משטר לקבוע לפעמים, ובעיקר בבעייתיות של מדינה יהודית דמוקרטית, עם כל מה שקשור בזה, לקבוע אפליות קונסטיטוציוניות, שהן קיימות למשל בחוק השבת. זו מדינה שהיא מדינת העם היהודי, שרוצה שהעם היהודי יעלה לארץ. ברור שזה מפלה בין אזרחים ערביים לבין אזרחים יהודיים. האומנות הזאת, איך לא להפלות ברמה של הפרט וכן לאפשר שיקולים כאלה ברמה של הכלל, היא אומנות קשה ולפעמים אכן אפשר לשמוע צעקות מכאן או מכאן.

פה לדעתי יש משהו אחר בכלל, אפילו יותר פשוט. כאן לדעתי מה שהמציעים רוצים זה שהשיקול היחידי לקביעת עדיפות לאומית יהיה סוציו-אקונומי ברור, מוגדר, מוצע 60%, ושלא יוכרו העדפות לאומיות של איזורים שונים, של גיאוגרפיה, של מצבים לאומיים. זה יכול להיות היום יהודה ושומרון, מתר זה יכול להיות הנגב, מחרתיים זה יכול להיות הגליל, וזה יכול להיות כל מיני דברים במקומות שאין בהם בעיות סוציו-אקונומיות רציניות.

אני אתן לך דוגמא באמת חוצת מפלגות. אם תגיע ממשלה מסויימת למסקנה שהתפוצצות האוכלוסין בשפלה היא מופרזת וצריך לקבוע מדיניות שיטתית לפיזור אוכלוסין, לא בכוח אלא על-ידי העדפות, שצריך לפזר אנשים מאיזור תל-אביב לאיזור הנגב, זה זכותה. זכותה של הממשלה הזאת להגדיר ל-4 שנים את איזור הנגב כאיזור מועדף לאומית בשיקולים שלה ולהפלות את הנגב לטובה מול תל-אביב, אם זו תהיה השקפתה הלאומית, ולתת לזה ביטוי כלכלי.

אחמד סעד:

זה מתאים. שר האוצר ושר העבודה והרווחה יהיו ממונים על ביצוע חוק זה והם יוכלו להתקין תקנות אם הם ירצו.

בנימין אלון:

אבל זה רק לפי העיקרון של 60% מההכנסה הארצית, שזה עיקרון סוציו-אקונומי שהוא נותן לי דבר אחד. אז ברור שאני כאיש יהודה ושומרון רוצה ממשלה לאומית שתטפח את יהודה ושומרון ותשקיע שם בתשתיות, כי אני מאמין שעתיד המדינה תלוי בזה שמיליון יהודים לפחות יגורו שם בקרוב.

טלב אלסאנע:

אבל החוק הזה לא מונע את זה. הוא בא להוסיף. זאת אומרת, אם הממשלה רוצה להיטיב עם ישוב מסויים, היא רשאית להיטיב איתו. החוק הזה לא מונע מהם להיטיב אבל הוא מונע מהם לקפח. כלומר, אם יש ישוב שצריך לקבל, הם יהיו חייבים לתת לו, וכמו כן אם הם רוצים לתת פריבילגיות וזכויות יתר, אז שייטנו.

בנימין אלון:

אני קורא את החוק ואני לא חושב שכאן כתוב מה שאתה מציע, חבר הכנסת אלסאנע. אני חושב שכאן מציעים דבר מאוד פשטני, שהוא סותר את התפיסה שלי על העדפה לאומית.

היו"ר מיכה גולדמן:

תודה רבה. רשות הדיבור לחבר הכנסת אלסאנע.

טלב אלסאנע:

אני חושב שבהצעת החוק הזאת יש צדק, היגיון וטעם רב. אני סבור שהמצב הקיים היום הוא מצב אבסורדי. יוצא שהיום מחליטים האם לכלול ישוב באיזור עדיפות לאומית א' או לא לכלול אותו על-פי שיקולים זרים, פסולים, אולי על-פי הגובה של התושבים או על-פי צבע העיניים שלהם, ממש ללא קשר למציאות הכלכלית והחברתית.

אני אתן לכם דוגמא, הישוב רהט, שהוא עיר במדינת ישראל, יש בו 30,000 תושבים, זה ישוב חדש יחסית - הוא איננו מוגדר כאיזור עדיפות לאומית א'. אין שם תעשייה, יש אבטלה ועוני.

היו"ר מיכה גולדמן:

וכתוצאה מזה יש פשע.

טלב אלסאנע:

בין הישוב רהט לבין הישוב שובל יש רק כביש מפריד אך שם מקבלים איזור עדיפות א'.

ד"ר זרם:

הוא מוגדר כאיזור עדיפות א' לצורכי חוק, והוא מוגדר כאיזור ב' לעניין כל ההטבות של כל המשרדים.

טלב אלסאנע:

הוא לא מוגדר כאיזור עדיפות לאומית א' לצורכי חינוך, לצורכי רווחה, לצורך השקעות הון. רק לתעשייה ומסחר הוא מוגדר כאיזור א'. מה זאת אומרת מסחר ותעשייה? הרי אין שם תעשיות, אין כלום. הייתי קונה את כל התעשייה של קריית-גת ומוותר על הכל, שיעבירו את המפעלים של קריית-גת לרהט ושלא יתנו שום דבר נוסף.

זאב בויס:

אבל אנשים מרהט עובדים בקריית-גת.

טלב אלסאנע:

זה יוצר אבטלה ועבריינות. יש פה אבסורד. הם אמרו שהם מכירים בישוב רהט כאיזור עדיפות א' לצורכי מסחר ותעשייה, אבל זה יכול לתפוס רק כאשר יש מסחר וכאשר יש תעשייה ואילו ברהט אין תעשייה כלל. בישוב רהט צריך לטפח את החינוך ואת הרווחה. ללא חינוך אי אפשר לפתח תעשייה, אי אפשר לפתח היי-טק, אי אפשר לעשות כלום - ואת זה לא עשו.

ליד רהט נמצא הישוב שובל, רק כביש מפריד ביניהם. הישוב שובל קיים ומבוסס והוא חזק כלכלית, והוא מוכר כאיזור עדיפות לאומית א'. גם ערד מוכרת כאיזור עדיפות לאומית א'.

יהודה קלימי:

סליחה, שובל הוא לא איזור עדיפות לאומית א'. הוא גם לא איזור עדיפות לאומית ב'.

טלב אלסאנע:

ערד זה כן איזור עדיפות א'. מדוע למשל כסיפה, שזה ישוב בדואי שתופס מקום ראשון באבטלה בארץ, הוא עומד עוד לפני אופקים (וצריך לתת לו את ה"קרדיט" הזה, שמשום מה נשלל ממנו). הישוב כסיפה לא מוכר כאיזור עדיפות לאומית א' ולעומת זה ערד כן מוכרת.

מה שמציע חברי, חבר-הכנסת אחמד סעד, הוא אומר דבר פשוט: אם הממשלה רוצה להיטיב עם למשל הישוב עכו, שתיטיב עם עכו, אבל הצעת החוק הזאת באה להבטיח מינימום לגבי ישובים חלשים, שצריך לתת להם את התמיכה הראויה על מנת שלא תהיה סטייה חברתית, עבריינות ופשע.

זאב בויס:

אני רוצה לומר, חבר הכנסת טלב אלסאנע, אתה נתת את הדוגמא של כסיפה ושל רהט: תיראה, ברהט יש איזור עדיפות לאומית א' למסחר ולתעשייה ואין שם תעשייה, זה נכון. אבל אותו דבר קיים בירחם ובאופקים. ככה שאני לא חושב שעניין של איזור עדיפות לאומית א' כבר פותר את כל הבעיות.

טלב אלסאנע:

אז למה אתה מתנגד להצעת החוק?

אחמד סעד:

אם זה יוכרז כאיזור עדיפות א' אז לפי חוק עידוד השקעות הון זה יביא משקיעים. אם הישוב לא נכלל באיזורי עדיפות א' אז לא יהיה לייזמים תמריץ להגיע לשם ולהשקיע.

זאב בויס:

אני נותן לך דוגמאות שגם כשישוב נכלל באיזור עדיפות לאומית א' זה לא בהכרח מביא משקיעים. זה דבר ראשון, אבל לא זאת הנקודה.

הנקודה העקרונית היא פה החשובה. הרעיון שמאחורי איזור עדיפות לאומית זה לתת לממשלה באשר היא ממשלה מכשיר כדי להחליט על-פי תפיסת עולמה לתת העדפה לאיזורים מסויימים, לתחומים מסויימים. החוק הזה בעצם עומד בסתירה לרעיון הזה. זה שיש בעיה סוציו-אקונומית של אוכלוסיות - אני מניח שיש כלים ממשלתיים אחרים כדי לטפל בדברים האלה. למשרד הפנים ולרשויות המקומיות יש כלים משלהם. אני לא חושב שיש שם הבדל בהתייחסות על-פי קריטריונים אחידים לישוב הערבי או לישוב היהודי.

טלב אלסאנע:

באמת?

זאב בויים:

כן, באמת, באמת, אני אומר לך באמת.

טלב אלסאנע:

60% אצל הישובים הערביים ו-80% אצל הישובים היהודיים.

זאב בויים:

ועדת סוארי קבעה את הכללים והיא לקחה בחשבון את המרכיב הסוציו-אקונומי. הוא מופיע בתוך החישוב של הקריטריונים, זה הכל.

אני אומר לך כראש רשות לשעבר בקריית-גת, אני נלחמתי נגד הממשלה הקודמת, שהיה לה סדר עדיפויות שלא מצא חן בעיני. הם בבת-אחת הורידו את קריית-גת ממפת איזורי העדיפות הלאומית. הלכתי בנושא זה לבג"ץ נגד הממשלה והבג"ץ הכריע בעניין, בעצם הוא נתן תשובת ביניים לפיה זכותה של הממשלה לקבוע. נקבעו קריטריונים בתוך החוק הזה אבל זה מתנגש עם התפיסה שזה מכשיר בידי הממשלה לקבל החלטות איפה היא רוצה לעשות עדיפות לאומית ואיפה לא, וממשלות משנות. אני רוצה לומר לך שבממשלה הקודמת, ועל זה היו לי טענות קשות, היתה העדפה אחרת, את קריית-גת הורידו והכניסו לתוך עדיפות לאומית רשימה של כ-40 ישובים ערביים.

טלב אלסאנע:

כשהורידו את קריית-גת מרשימה איזורי עדיפות אתה התקוממת.

זאב בויים:

כי באה ממשלה אחרת. בואו נקבע את כללי המשחק.

טלב אלסאנע:

למה אתה מצדיק את העוול, אותו עוול שנעשה לך, כאשר זה נעשה לאחרים?

זאב בויים:

אתה קורא לזה עוול. כשאתה תהיה חבר בממשלה שזה יהיה תפיסת עולמה, אז תהיה לה זכות לעשות את זה. זה כבר קרה וזה יכול גם להיות בעתיד. זו המערכת הדמוקרטית. מוכרחים לתת לממשלה כלים לבטא את מדיניותה.

טלב אלסאנע:

למה לא אמרת את זה כשהורידו את קריית-גת מרשימת הישובים? אז לא אמרת: זאת החלטת ממשלה, אני מקבל אותה. למה נלחמת אז?

זאב בויים:

אני לא אמרתי את זה כי אדם קרוב אצל עצמו ואין לי טענות נגד העניין שמציעים את זה פה. אבל אני אומר גם איזה תשובות אני קיבלתי על זה. זה המצב, שלכל אחת מהמשלות שמשנתות יש תפיסת עולם, אחרת לא היו משנתות המשלות בכלל. אני אומר עוד פעם, ממשלה בראשותו של מר רבין ז"ל בסדר העדיפויות שלה שינתה את כל המפה. היא אמרה במפורש: אנחנו נייבש ישובים ביהודה ושומרון ואנחנו נפריח ישובים ערביים. היתה תוכנית שבס הידועה. אני התקוממתי נגדה, כאב לי מאוד על הישוב שלי, כי היו לו תנאים מיוחדים, כמו שאנשים פה מתקוממים עכשיו על התנאים שיש להם, אבל בסופו של דבר אני קיבלתי את התפיסה הזאת, לא היתה לי ברירה בעצם.

הדרך היחידה שנשארת היא לשכנע נקודתית את הממשלה לגבי ישוב כזה או אחר, למשל נצרת, שצריך לתת לו תמיכה. צריך ללכת לממשלה ולנסות להשפיע, זה הכל.

טלב אלסאנע:

אבל פה ניפגע מיגזר שלם.

זאב בויים:

אין דרך אחרת. יש כלים בידי הממשלה ובמשרדים השונים שהם שווים בכל וצריך להשתמש בהם, אם זה בחינוך, אם זה במשרד הפנים ואם זה במשרד הבינוי והשיכון וכדומה. שם יש קריטריונים לפי מצב סוציו-אקונומי, נקודות זיכוי ודברים כאלה.

סאלח סלים:

לפני שאני מדבר הייתי רוצה לדעת מי האנשים שיושבים פה, את מי הם מייצגים?

(הנוכחים מציגים את עצמם)

הסתכלתי על הצעת החוק הזו וראיתי שלא כתובות בה המילים "ערבים" או "יהודים". בחלק ממה שהחברים אמרו פה, חבר-הכנסת זאב בויים וחבר-הכנסת בני אלון, הם צודקים. נכון שלכל ממשלה יש את האפשרות לבחור מה סדר העדיפויות שלה. זה מה שראינו בזמן ממשלת רבין ז"ל, שהיא בחרה כך וכך, ומה שאנו רואים בתקופת הממשלה הזאת, שהיום בוחרת סדר עדיפות לאומי אחר, לעידוד ההתנחלויות. זה המישטר שלנו, שבו הממשלה בוחרת בעצמה לפי השקפת עולם פוליטית, וזה נכון. על זה אין ויכוח.

אבל אני חושב שעלינו כפוליטיקאים, ולפני זה כבני-אדם, שאנחנו אחראים במדינה הזאת, עלינו גם להסתכל על המינימום. החוק הזה לא מונע מהממשלה לתת כל מיני העדפות לכל מיני תחומים ולכל מיני איזורים, זה לא מונע ממנה. מה בא החוק הזה להציע? הוא בא להציע משהו בדומה לחוק שכר מינימום, כדי שלא יהיה לנו יותר ויותר עוני. אני השכן שלך ואם אתה רוצה שאני אהיה יותר עני וחלש, אז אני אבוא לגנוב ממך, לא יעזור לך, אני לא אתן לך לשבת בשקט. הדברים קשורים זה בזה. העניין הוא לא רק פוליטי. אבל בתוך הפוליטי הוא גם צריך להיות אנושי.

אני עד לכך שיש ויכוח על שיריון פה ושם, אני גם תומך בזה. אבל יש מקומות מסויימים שאנחנו רואים בשנים האחרונות שהמצב בהם הולך ומחמיר, שיותר עניים יורדים למטה ויותר עשירים עולים למעלה, גם בין היהודים, לא רק בין הערבים. האם הדבר הזה מוצא חן בעינינו? אנחנו כקברניטי המדינה, כתברי כנסת, האם אנחנו מסכימים לכך? לי כואב לא פחות כאשר יש יהודי עני, בדיוק כמו כשיש ערבי עני, זה בן אדם שנולד לחיות בכבוד ולעבוד. אבל יש מקומות שבהם המצב קשה. גם יהודים צועקים, לא רק ערבים.

בנימין אלון:

בשביל זה צריך חוקים סוציאליים צודקים. אבל זה לא קשור לחוק הזה.

סאלח סלים:

אבל פה החוק מדבר על מקומות מסויימים, שלא לרדת מהמינימום. לצערי זה מה שקיים היום. זה לא

בא לבטל החלטות ממשלה ולשנות את סדר העדיפות שלה. אם החליטה הממשלה הזאת לתת עדיפות עליונה בשטחים הכבושים, בהתנחלויות, זה לא מבטל את ההעדפה שלה, זה לא במקום. הרי במילא היא תעשה את זה, לא יעזור לאף אחד, בין אם קיים חוק כזה ובין אם הוא לא קיים. מה שטוב בהצעת החוק הזאת, שהיא מנסה לשמור על מינימום כדי שלא ניהפך להיות מדינה כמו בארצות אחרות, כמו בארצות-הברית, שם יש עשירים מאוד עשירים ועניים מאוד עניים. החוק הזה טוב ליהודים כמו שהוא טוב לערבים, אין פה יתרון לערבים בחוק הזה על היהודים.

לכן אני חושב שאין כל סיבה להתנגד. ניתן לבוא בהצעות לשינויים פה ושם לקראת הקריאה השניה והשלישית. חשוב ליהודים להסכים לדבר כזה קודם כל כדי שהם יוכלו לחיות בשקט בלי שיהיו סביבם הרבה גנבים.

דוד אזולאי:

הקביעה האחרונה של ממשלת ישראל לגבי ישובים בעלי עדיפות לאומית במדינת ישראל לצערי הרב מלכתחילה היתה שגויה. עובדה היא שמאז שיצאה ההכרזה הראשונה היו שינויים בכל מיני ישובים. אני חושב שהממשלה שגתה לגבי הרבה ישובים. האמת היא, לכאורה צריך לתמוך בחוק הזה. הבעיה היחידה, אני חושש שאנחנו כאן הולכים להשמיט מידי הממשלה את הקביעה לגבי ישובים בעדיפות כזו או אחרת. פה הייתי מעדיף להיות יותר זהיר. אני אומר שבכל זאת הממשלה היא שצריכה לקבוע את הדבר הזה ולא אנחנו כאן בכנסת.

יחד עם זאת, אני אומר שיש הרבה דברים שצריך לשנות. אם אני לוקח כדוגמא, הרי המטרה של נתינת עדיפות כזו או אחרת לישובים, זה בא כדי לחזק את אותם ישובים חלשים ולהביא אותם לאיזשהו מצב נורמלי, שממנו הם יוכלו להמשיך את דרכם. אני לוקח את הישובים במשולש של עכו-נהריה-כרמיאל. לצערי הרב נעשה שם עיוות קשה מאוד כאשר העיר נהריה קיבלה, וממשיכה לקבל, לדעתי היא הגיעה לקו הרצון, העיר כרמיאל - אותו דבר, ואילו העיר עכו משום מה החליטו להשמיט אותה מהרשימה.

היו"ר מיכה גולדמן:

כמה קילומטרים יש ביניהם?

סאלח סלים:

ביניהם יש 10 קילומטרים בסך הכל.

דוד אזולאי:

הבעיה שלי שאחר-כך התחילה שיטת הסאלאמי, כל פעם הוסיפו: עדיפות לאומית א' בחינוך, עדיפות לאומית א' בתעשיית ההיי-טק, עדיפות לאומית א' במסחר ותעשייה. אני שואל, למה מלכתחילה אי אפשר לחשוב על מיכלול הבעיות? נותנים לעיר כמו עכו להתמודד מול שכנותיה.

היו"ר מיכה גולדמן:

להתמודד ולהתמוטט.

דוד אזולאי:

התוצאה הסופית תהיה שהעיר עכו תתמוטט, מול כרמיאל ומול נהריה, ואילו העיר נהריה תמשיך לפרוח. ולא שעוני צרה בנהריה או בכרמיאל, אין עיני צרה בהם, אבל לא יתכן שאתה בא וממשיך לתת איזור עדיפות לאומית א' באותם ישובים שהם פורחים ובאותה עת אתה פוגע בישובים החלשים.

אני חושב שיש מה לתקן בחוק עצמו אבל חשוב מאוד שהממשלה תדע שבעניין הזה אין הסכמה ויש מה לתקן.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
10.03.98

היו"ר מיכה גולדמן:

תודה רבה. אני אבקש ממר אביקם בלר להתייחס להצעת החוק.

בנימין אלון:

אחרי שכל המומחים ידברו אני מבקש לקבל שוב את רשות הדיבור.

היו"ר מיכה גולדמן:

חבר הכנסת אלון, בוא נשמור על המסגרת. לכל אחד נתנו אפשרות לדבר, לא הגבלתי. נשמע את מר אביקם בלר מהאוצר ואחרי זה את נציג משרד ראש הממשלה.

בנימין אלון:

אתה רוצה להביא את זה להצבעה היום?

היו"ר מיכה גולדמן:

עוד לא החלטתי. גם אני עדיין לא דיברתי.

בנימין אלון:

בסדר, אז אחרי המומחים אני מבקש שתעשה סבב נוסף.

סאלח סלים:

כניראה שחבר הכנסת בני אלון שינה את דעתו, לכן אני מסכים לתת לו לדבר.

אביקם בלר:

הכלי הזה שנקרא "איזורי עדיפות לאומית" זה לא כלי שהמטרה שלו לטפל בכל מיני בעיות סוציו-אקונומיות כאלה ואחרות אלא זה כלי של הממשלה בעיקר לפיזור אוכלוסין.

אחמד סעד:

או לפיתוח.

אביקם בלר:

אני אומר, לפיתוח של איזורים שהממשלה רוצה להביא לשם אוכלוסיה. המטרה באיזורי עדיפות היא לא לתת הטבות כאלה ואחרות ליושבים בגלל המעמד הסוציו-אקונומי של האוכלוסיה שגרה בהם.

טלב אלסאנע:

האם המטרה היא לגרש אותם מאותם ישובים חלשים? שייעזבו את הישובים?

בנימין אלון:

אדוני היושב-ראש, מי ייגן על הפקידים האורחים שלנו?

אביקם בלר:

יש בידי כל אחד מהמשרדים את הכלים שלו כדי לטפל בדיוק בבעיות האלה. תסתכל למשל במשרד החינוך והתרבות. ביושבים שיש בהם בעיות כאלה ואחרות במערכת החינוך אז למשרד החינוך והתרבות יש

כלים, כמו תוספת שעות שהוא נותן, יש לו תקציבים כאלה ואחרים שניתנים ליושבים מסוג אחד ולא ליושבים מסוג אחר. יש את הכלים בכל אחד מהמשרדים כדי לטפל במצוקות האלה.

למעשה הצעת החוק מכניסה לתוך נושא פיזור האוכלוסין את העניין הסוציו-אקונומי ולמעשה היא הופכת את זה מכלי שהיום מטפל בפיזור אוכלוסין לכלי שהולך לטפל בבעיות סוציו-אקונומיות. אני מבין מה עומד מאחורי זה, העניין של תחושה של איזשהי אפליה, אבל אני אומר שהצעת החוק לא משיגה את המטרה שלה. היא פשוט משנה את הייעוד של הכלי הזה ואת התוצאות שהוא אמור להשיג. המטרה של הכלי הזה היא להשיג תוצאות מסוג אחד ובפועל מה שכתוב בהצעת החוק ישיג תוצאות מסוג אחר.

היו"ר מיכה גולדמן:

תודה רבה. רשות הדיבור למר דרור זרם, שהוא סגן מנהל האגף לתיאום במשרד ראש הממשלה.

דרור זרם:

אני רוצה להמשיך את מה שמר אביקם בלר אמר, שבעצם ההצעה כאן מערבת שני תחומים שונים לחלוטין. אחת המטרות של איזורי עדיפות לאומית היא, במקור זה היה פיתוח התיישבות חדשה וזה נהפך למפה שמעודדת את פיזור האוכלוסין. כמו כן יש לזה מטרה נוספת. כשדיברנו על זה בוועדת הכספים חבר הכנסת חיים אורון, שאני רואה שהוא חתום פה על הצעת החוק, נתן את הדוגמא הכי טובה. ביישוב שבו הוא גר, בקיבוץ להב בדרום, וזה נכון גם ליושבים בצפון, כאשר תושב שובר את המשקפיים שלו הוא צריך לנסוע יום שלם בשביל לתקן את המשקפיים האלה. יוקר המחיה שם גבוה יותר, וזה לא משנה אם זה ישוב חזק או ישוב חלש. המטרה השניה שהזכירו כאן היא מטרה של פיזור אוכלוסין ולשם כך באה המפה הזאת של איזורי עדיפות לאומית.

אני רוצה להתייחס לכמה טענות שעלו כאן. אין כאן אפליה בין יושבים יהודים לערבים במובן הזה שלקחו איזשהו ישוב, הוציאו אותו מאיזור עדיפות לאומית והכניסו ישוב שלא באיזור עדיפות לאומית.

אחמד סעד:

הוציאו כעת 45% מהכפרים שהיו קודם באיזור עדיפות לאומית ב'.

דרור זרם:

הממשלה החליטה על מדיניות. בהחלטה האחרונה למשל היא החליטה להרחיק את איזורי העדיפות הלאומית. כל היישובים שהיו באיזור שהורחק, בין יושבים יהודים ובין יושבים ערבים, היו שם כמה מיצפים חדשים וגם יושבים ערבים, כל היישובים האלה יצאו מהגדרת איזורי עדיפות. לא קרה מצב שנשארו יושבים יהודים באיזור הזה בעת שהוציאו יושבים ערבים. לכן אני חושב שהטענה שהיתה כאן אפליה היא לא במקום.

כמו שמר אביקם בלר אמר, המשרדים הממשלתיים מטפלים בבעיות ספציפיות בכלים שיש להם. הזכירו כאן את רהט. אין ספק שיש בעיות קשות ברהט, אבל הבעיות האלה מטופלות על-ידי המשרדים השונים. אני אתן דוגמאות ספציפיות. יש שיקום שכונת עכשיו ברהט, הכריזו על שכונה חדשה שנכנסה לשיקום שכונות. ההטבות שניתנות בשיקום שכונות עולות על ההטבות שניתנות באיזור פיתוח א'.

טלב אלסאנע:

למה לא הוחלט על רהט כאיזור עדיפות לצורכי חינוך ורווחה? מה הבעיה עם זה? אני מסכים עם הרעיון של מר דרור זרם, שזה צריך להיות מטופל על-ידי משרדי הממשלה, אבל אני רוצה ללכת בקו המחשבה שלו. כשאנחנו יודעים שהעניין של החינוך הוא מרכיב מאוד חשוב ...

דרור זרם:

תראו איפה מתחיל יום לימודים ארוך, דווקא ברהט. יש בעיה ברהט אז נתנו לזה פיתרון על-ידי זה שנותנים להם את כל ההטבות הספציפיות. בכל היישובים הבדואים התחילו.

היו"ר מיכה גולדמן:

בקטע של יום לימודים ארוך אני מכיר את זה מקרוב, זה לא שרצו לתת לערבים ולדרוזים קודם אלא כתוצאה מכך שבישוב היהודי היה קשה להיערך ליום לימודים ארוך וראשי הערים וראשי המועצות רצו להעסיק מורים שלא היו פנויים, ואלה שהיו פנויים היו מורים פחות טובים, אז מנהלי המחוזות, כדי לא להפסיד את התקציבים, נתנו למקומות שבהם אפשר להיערך מהר, למשל לישובים ערביים.

טלב אלסאנע:

זו לא הסיבה. זה לא שהישובים הערביים יכלו להיערך מהר, סתם דחפו להם.

זאב בויים:

אני לא מבין, אדוני היושב-ראש וחבר הכנסת אלסאנע, כבר יש איזה מכשיר שמפעילים אותו עם גישה שוויונית למגזר הערבי אז באים ומחפשים ...

דחור זרם:

יש גישה מועדפת אפילו.

זאב בויים:

אז באים לחפש בנימוקים כאלה ואחרים וטוענים שזה יצא במקרה, לא כמדיניות מכוונת. זה לא נכון גם לגבי היערכות הישובים היהודים.

טלב אלסאנע:

יום חינוך ארוך זה מרכיב אחד מאיזור עדיפות לאומית לגבי חינוך. איזור עדיפות בחינוך זה גם פטור וגם וותק למורים וגם כל מיני תוספות. אז מדוע לא נותנים למשל תנופה לישובים הערביים במערכת החינוך?

דחור זרם:

כי זה כלי אחר. הכלי של איזורי עדיפות לאומית מטרתו לבטא את המדיניות של הממשלה.

טלב אלסאנע:

אבל המדיניות צריכה להיות סבירה, היא צריכה לעמוד בקריטריונים של סבירות.

דחור זרם:

מדיניות של פיזור אוכלוסין, למשל. הממשלה הנוכחית החליטה שישובי יש"ע הם בעדיפות גבוהה והיא הוסיפה אותם לאיזור עדיפות לאומית.

בנימין אלון:

אחרי שהורידו אותם בממשלה הקודמת.

דחור זרם:

הממשלה היתה מודעת, ובהחלטה האחרונה זה בא לידי ביטוי, לפערים שקיימים באיזורי עדיפות לאומית בין ישובים מסויימים שמקבלים הטבות, ישובים חזקים מאוד כמו עומר, להבים ומיתר, שהם נמצאים באותו איזור עם ישובים חלשים. לכן היא החלה בתהליך של הוצאה של ישובים חזקים שנמצאים באיזורי עדיפות לאומית ומניעת ההטבות הניתנות אישית לאנשים שם, כמו מענק בהלוואת מקום, כמו פטור מתשלום לגני ילדים, לישובים חזקים. הממשלה מודעת להבדלים האלה. יש לה מדיניות של ישוב הנגב למשל, אז רוב הנגב נמצא באיזור עדיפות לאומית, אבל ישובים חזקים לא מקבלים שם.

אבל אני חוזר לנקודה ההתחלתית, הכלי הזה שהוצע כאן בהצעת החוק לא שייך לאיזורי עדיפות לאומית. פשוט מקומו במקום אחר.

מרים פרנקל-שור:

אני רוצה לשאול, אני לא יודעת אם את נציג האוצר או את מר דרור זרם, אבל אני הבנתי שקמה איזשהי ועדה בראשות השופט טל, שהגישה את מסקנותיה לשר האוצר בנושא הזה.

דרור זרם:

זה נושא נפרד. יש הטבות במס הכנסה שניתנו במשך השנים בצורה מפוזרת בארץ. ועדת טל ניסתה לקבוע קריטריונים אך ורק לגבי מס הכנסה.

יוסף ג'ברין:

כנציגי עיריית נצרת אנחנו הצגנו למר דרור זרם במשרד ראש הממשלה את הטיעונים של נצרת בקשר לכך שנצרת עילית כן נמצאת באיזור פיתוח א', מגדל העמק כן נמצאת באיזור פיתוח א', ואילו נצרת לא. הבהרנו שזה ברור שלפי הטיעון הסוציו-כלכלי נצרת אמורה להיכלל וגם לפי העיקרון הגיאוגרפי שהציג משרד ראש הממשלה נצרת אמורה היתה להיכלל ולפי כל עיקרון של צדק בסיסי. בסוף ההצגה במשרד ראש הממשלה מר דרור זרם אמר שאנחנו צודקים ושזה עניין של מדיניות ממשלתית. ההחלטה בחורה. מה שמסוכם בכל נושא איזורי העדיפות איננו מבוסס על קריטריונים צודקים. אתה אומר שזה לא מבוסס על הרמה הסוציו-כלכלית ולא על העיקרון הגיאוגרפי.

דרור זרם:

רק על העיקרון הגיאוגרפי.

יוסף ג'ברין:

זה מבוסס רק על העיקרון הלאומי, אם אתה ערבי או שאתה יהודי.

אנחנו רואים שהפערים באיזור נצרת למשל הולכים ומתרחבים. הפערים בכל תחומי החיים: בתעשייה, ברווחה, בחברה, בכל. יום אחד זה יתפוצץ בפנים של כולם. רק כדי לסבר את האוזן, בתחום התעשייה למשל בנצרת עילית יש 5,000 דונם של תעשייה, שהם באיזור עדיפות לאומית א'; ואילו בנצרת יש 84 דונם של תעשייה.

זאב בויס:

אבל מי עובד שם באיזור התעשייה בנצרת עילית? האם אנשים בני נצרת לא עובדים באיזור התעשייה?

סאלח סלים:

אבל למה זה צריך להיות רק בנצרת עילית ולא בנצרת?

זאב בויס:

זה גם לא בנצרת עילית. "ציפורית" זה בנצרת עילית? זה 8 קילומטר מהישוב.

טלב אלסאנע:

זה בתחום השיפוט של נצרת עילית. ארנונה ומיסים משלמים לעיריית נצרת עילית. זה הכנסה לעיר. אז למה לא מחזקים את העיר נצרת, כדי שיהיה לה מקורות הכנסה גם כן?

10.03.98

אביקם בלר:

אבל אתה לא מקים איזור תעשייה על מנת ליצור מקור הכנסה לרשות המקומית. אתה מקים איזור תעשייה על מנת ליצור מקום תעסוקה לתושבים.

טלב אלסאנע:

גם וגם.

בנימין אלון:

חבר הכנסת מיכה גולדמן, כסגן שר לשעבר תסביר שאם לממשלה לא יהיה את הכלי הזה, היא לא תתקצב אותו.

סאלח סלים:

הכלי הזה ישאר, הוא רק יורחב.

היו"ר מיכה גולדמן:

רבותי, אני מבקש שתאפשרו לו לסיים את דבריו. בבקשה.

יוסף ג'ברין:

הנושא של איזורי תעשייה ותעסוקה: הרוב המוחלט של העובדים באיזור התעשייה של נצרת, באלפי הדונמים, לא בא מנצרת ולא מכפר כנא ולא מיישובים בסביבה זה בדוק במאה אחוזים.

הנושא האחרון, לאחר שעשינו בדיקה בשם יותר מ-40 מועצות ערביות וישובים ערביים, האגודה לזכויות האזרח הערבי בישראל פונה בימים האלה לבג"ץ נקודתית בנושא הזה. הטיעון שלנו הוא שיש כאן גזענות גדולה ורדיקלית אפילו בנושא של איזורי עדיפות לאומית.

זאב בויס:

למה אתה אומר גזענות? תגיד אפלייה.

היו"ר מיכה גולדמן:

רבותי, אני רוצה בכמה משפטים להתייחס. אני גם אאפשר לחבר הכנסת בני אלון שביקש לומר כמה משפטים לדבר ואם מר דרור זרם ירצה להוסיף אחרי זה כמה משפטים נאפשר גם לו לדבר.

לגבי החוק עצמו: בחוק הזה יש כמה נקודות שאני חושב שיש בהן יתרון ונכונות גדולה מאוד. אני שייך לאלה שאומרים שלממשלה יש את הזכות להחליט לגבי סדר העדיפות הלאומי, והציבור בישראל אחת ל-4 שנים, ועל זה אין מחלוקת, יש לו את הזכות הדמוקרטית להחליט באיזו עמדה הוא רוצה לבחור ולאילו דרך הוא רוצה ללכת. לכן יש בחירות דמוקרטיות אחת ל-4 שנים שמאפשרות לציבור לבחור. מפלגה א' מציגה מצע א' ומפלגה שניה מציגה מצע ב' וכן הלאה לגבי מפלגות נוספות.

לגבי הנושא הזה של שינוי החלטת סדר העדיפות: הוויכוח שלי כרגע עם הממשלה הוא לא אם החליטו להחזיר את העדיפות ליהודה ושומרון או לא החליטו להחזיר את העדיפות ליהודה ושומרון. הוויכוח שלי הוא לגבי אותה מדיניות של פיזור אוכלוסין, שרוצים לתת עדיפות לאיזורים מרוחקים ממרכז הארץ כדי להתמודד עם אותן בעיות אמיתיות, קשות וכואבות. זה לא במחלוקת רק בין האופוזיציה לקואליציה, הם במחלוקת גם בתוך הקואליציה, ובעיקר בתוך האופוזיציה.

מה אני בא ואומר? כשנותנים העדפה לנצרת עלית ולמגדל העמק - בכוונה אני נותן את הדוגמא הזאת - אז נצרת עלית ומגדל העמק מתמודדות גם עם קליטה של עשרות אלפי עולים, מעבר לבעיות נוספות אחרות. אבל במקביל אנחנו צריכים להתייחס בצורה הרבה יותר מרחבית והרבה יותר נקודתית.

אני התייחסתי לזה הבוקר בוועדת הכספים, לנושא נצרת בשנת 2000. הממשלה הקודמת קבעה, וכל ממשלה היתה מחליטה כך, שאנו נמצאים לקראת שנת 2000, שזאת שנה שיכולה לאפשר למדינת ישראל לעלות כיתה בנושא של מספר התיירים שמגיעים לארץ. במקום 2.2 מיליון אפשר לעלות כיתה ל-4 מיליון תיירים המגיעים למדינת ישראל כתוצאה משנת 2000. הממשלה קבעה לתת העדפה כדי שאנחנו נוכל לראות את מדינת ישראל במוקד התיירות, לפחות התיירות הצליינית. התיירות היהודית היא תיירות שאנחנו יודעים שהיא בעייתית, היא לא קלה, אבל יש פוטנציאל לקראת שנת 2000 ולאחריה להעלות את מספר התיירים משנה לשנה במיליון תיירים ולהגיע עד שנת 2010 לעד 6-8 מיליון תיירים בשנה. ישנה תוכנית כזאת של משרד התיירות, אני לא רוצה עכשיו לפרט אותה, מר אביקם בלר מכיר אותה מצוין.

באיזור נצרת הכינו תוכנית מסודרת שהיתה צריכה להביא לבנייה של כמה אלפי חדרי מלון ובמקביל להשקיע בתשתיות, בכבישים, בביוב, במערכות של איכסון וקליטה ובנפח תחבורה גדול מאוד. כתוצאה מכל השינויים האלה בהחלטות, דווקא מבחינה כלכלית לאומית של מדינת ישראל נוצר חזק מפני שיש רק תקציב אחד. ברגע שתקציב התיירות ירד אז גם התוכניות ירדו לטימיון. אני מביא את זה כדוגמא. כשאני אומר תקציב התיירות זה לא רק תיירות, זה מחייב משרדי ממשלה נוספים שהם שותפים לאותו דבר, כמו משרד התשתיות, משרד הפנים, משרדים שיש להם קשר ומעורבות לאותו פיתוח.

יש דברים שהם צורמים לפעמים. נקבע למשל שמבחינת מצב סוציו-אקונומי מדינת ישראל מחולקת לפי 10 קבוצות, מקבוצה 1 שהיא החזקה ביותר. את הקבוצה של כפר תבור, הישוב שבו אני גר, הוציאו בגלל שהמצב הסוציו-אקונומי שם הוא טוב. את כל הסביבה הקרובה לכפר תבור השאירו. אותו דבר שלפו פתאום את ראש-פינה החוצה והשאירו את צפת ואת חצור. לפי דעתי זה דבר מעוות, משום שההסתכלות על ראש-פינה לא צריכה להיות רק מההיבט הזה אלא יש גם את השיקול לשמור שם על גרעין חזק. כמו שאתה רוצה את קריית-שמונה לחזק ואז אתה צריך לתת שהגרעין החזק לא יפגע ולתת את התנאים האלה כדי שיהיה שלד לישוב שיוכל סביבו לבנות חברה יותר בריאה ויותר חזקה.

לגבי הצעת החוק שעומדת בפנינו, תיראו, הכי קל זה לבוא ולעשות הצבעה, מי בעד ומי נגד, ולעשות את זה בצורה היבשה. אני רוצה לפנות לחבר הכנסת אחמד סעד, שהוא הציע את הצעת החוק עם קבוצת חברים שחתומה כאן, משום שאנחנו לא רוצים לעבור רק לדרך ההצבעה. אני בטוח שבהצבעה האופוזיציה תגייס את האנשים שלה, הקואליציה תגייס את האנשים שלה, ובסופו של דבר פיתרון לא יהיה מזה. לנו יש עניין שגם משרד ראש הממשלה וגם משרד האוצר, ומשרדי הממשלה השותפים האחרים, יגיעו למצב שנוכל לתקן חלק מהעיוותים. אני לא נאיבי.

סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה:

אדוני היושב-ראש, אפשר להפריע לך רגע לפני שתסכסם? תיראה, אין לי ספק שהאוצר מתנגד, שהממשלה מתנגדת, ואין לי ספק שהקואליציה תתנגד. אבל אני רוצה שכולם יבינו שהגיעה השעה, 50 שנה אחר קום המדינה, שהמיגזר הערבי יזכה לאיזשהי עדיפות. זה בנפשנו כולנו, כאיש אחד. הגיעה השעה.

בנימין אלון:

הממשלה הקודמת לא נתנה להם עדיפות?

טלב אלסאנע:

היא התחילה בסגירת הפערים. זה היה צעד חשוב.

סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה:

היא נתנה עדיפות ותיקנה. אני מבקש להשלים שני משפטים ולא יותר. אם יש משהו במדינה מתקנת שבני על בסיס נכון, צודק והוגן - זה הבסיס הסוציאלי-כלכלי. אם תינתן עדיפות, רבותי פקידי האוצר, לכל אזרח באיזורים שהם בעייתיים מבחינה כלכלית-סוציאלית - זה המדד ההוגן והנכון.

זאב בויס:

העדיפות היא לא לאזרח, אדוני, אתה טועה בקונספציה.

סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה:

עדיפות לאיזור. לא משנה.

בנימין אלון:

אנחנו פוליטיקאים. אתה כפוליטיקאי משופשף יודע שאם המיגזר הערבי יהיה חכם לחלק את הצבעתו בין ימין לשמאל לעולם לא יקרה כדבר הזה.

סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה:

אל תעוץ עיצות לאף אחד. אתה כמתנחל אם היית מחלק את קולותיך בין ימין לשמאל אולי היית זוכה.

בנימין אלון:

אז ייבשו אותי במשך 4 שנים.

זאב בוים:

הוא היה סגן שר הפנים, הוא ייבש אותך ועוד איך.

סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה:

אני לא ייבשתי אף אחד. אני הייתי סגן שר הפנים לדאבוני בסוף התקופה, לא הספקתי לייבש כמו שצריך.

הצדק וההגינות מחייבים שאזרחים יהיו שווים בפני החוק, שווים לכל הכיוונים. חבר הכנסת בני אלון, האם יש לך ספק שהדרוזים הם חלק מאזרחי המדינה, כמו היהודים? גם בדפוס ההצבעה שלהם. נו, אז מה?

בנימין אלון:

בין הדרוזים יש ממצביעי "מולדת" ועד מצביעי חד"ש וכולם מפנקים אותם וכולם דואגים להם. ככה עובדים.

טלב אלסאנע:

יש פה הצעת חוק בעניין קביעת איזורי עדיפות לאומית ואני מבקש שתהיה הצבעה.

סאלח טריף - יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה:

אני מבקש התייעצות סיעתית בעניין הזה. אנחנו רוצים לחשוב מה לעשות בעניין הזה. לפי דעתי הצעת החוק ביסודה היא חיובית.

יו"ר מיכה גולדמן:

רבותי, תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:00